

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/55/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812207822
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8812207822.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a sudcov JUDr. Petra Straku a JUDr. Zlaty Simkovej v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanej Z. H., nar. XX.X.XXXX, bytom I. XX, XXX XX R. nad U. o zaplatenie 48,26 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 9C 123/2012-32 zo dňa 20. 11. 2012 takto jednohlasne

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. Účastníkom sa náhrada trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Svoje rozhodnutie prvostupňový súd okrem iného odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovania, a to z dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznání záväzku však nepochybne vyplýva, že záväzok žalovaná uznala dňa 24.9.2009. Pri závere o tom, že sa jedná o spotrebiteľský vzťah a aj na právne úkony nadväzujúce na uzavretie zmluvy je potrebné aplikovať ustanovenia upravujúce spotrebiteľské vzťahy je zrejmé, že k uznaniu dlhu žalovanou došlo v čase, keď už bol dlh premlčaný, keď premlčacia doba začala plynúť najneskôr dňa 21.1.2003, teda dňom nasledujúcim po dni, kedy sa stala splatnou posledná z desiatich dojednaných splátok podľa prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 15.12.2006 a pri všeobecnej trojročnej dobe podľa ustanovení Občianskeho zákonníka uplynula dňa 21.1.2006 a uznanie bolo vykonané až dňa 24.9.2009.

Uznanie záväzku žalovanou bolo vykonané na predtlačí žalobcu, pričom listina bola označená ako dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznání záväzku, ktoré označenie môže u bežného občana - spotrebiteľa s minimálnym právnym vedomím za určitých okolností, keď je zo strany veriteľa, resp. jeho právneho nástupcu či už písomne alebo ústne, telefonicky či iným spôsobom, upozorňovaný, keď nie až zastrešovaný, možným súdnym konaním a následnou exekúciou, priviesť k rozhodnutiu uzavrieť takúto dohodu o splátkovom kalendári v snahe zabrániť jeho postihu a urovnať svoje záväzky voči druhej strane. V ďalšom si však možno často ani neuvedomuje, aké ďalšie prehlásenia podpísal, prípadne k akým ďalším povinnostiam alebo sankciám sa zaviazal, navyše keď samotná dohoda je vypísaná vo všetkých bodoch zástupcom druhej strany.

Taktiež súd poukazuje na to, že samotné uznanie záväzku sa v predmetnej dohode nachádza v bode 2., no prehlásenie o vedomosti o premlčaní dlhu a jeho následkoch sa nachádza v bode 3. označenom ako forma splatenia záväzku a to až v poslednej vete.

V zmysle § 558 Občianskeho zákonníka možno uznať aj premlčaný dlh za predpokladu, že ten, kto dlh uznal, o tomto premlčaní vedel. Také uznanie zakladá právnu domnienku existencie dlhu v čase jeho uznania len vtedy, keď dlžník, ktorý dlh uznal, vedel o premlčaní. Ak dlžník nevedel o premlčaní, či pre skutkový alebo pre právny omyl, napr. preto, že nepoznal ustanovenia zákona o premlčaní, nemá jeho uznanie spomenuté právne následky.

Vzhľadom na vyššie uvedené, ako aj na výpoveď žalovanej, že nevedela o tom, že v čase, keď podpisovala dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku bol už nárok žalobcu premlčaný, mal súd za to, že prehlásenie žalovanej o vedomosti premlčania dlhu a jeho následkoch tak, ako bolo vykonané v dohode o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 24.9.2009 nezakladá právny následok uznania premlčaného dlhu tak ako to vyžaduje citované ustanovenie § 558 Občianskeho zákonníka.

Keďže v danej veci začala plynúť premlčacia doba najneskôr dňa 21.1.2003, ktorá uplynula dňa 21.1.2006, no žalobca podal žalobu až dňa 1.8.2012, teda až po uplynutí premlčacej doby, pričom žalovaná vzniesla námietku premlčania a súd tento jej úkon tak ako je uvedené vyššie považoval za účinné dovolanie sa premlčania, na základe tejto skutočnosti súd nemohol žalobcovi toto premlčané právo priznať, preto súdu nezostávalo iné ako žalobu zamietnuť.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Žalovaná bola v konaní v plnom rozsahu úspešná, keď súd žalobu zamietol, no náhradu trov konania nežiadala a zo spisu jej žiadne trovy nevyplynuli, preto jej súd náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca, ktorý navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok zmenil a žalobe žalobcu v plnom rozsahu vyhovel, alternatívne aby napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Odvolateľ v odvolaní poukázal na to, že žalovaná dňa 24. 9. 2009 podpísala dohodu o uzavretí splátkového kalendára o uznaní záväzku s tým, že podľa čl. 3 bod 3.4 dohody, v ktorej je jednoznačne zrozumiteľne a jasne uvedené, že dlžník vyhlasuje, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch. Obsahom dohody je uznanie dlhu zo strany žalovanej ako právny inštitút zakotvený v Občianskom zákonníku, pričom právnym následkom uznania práva, ktorý nastáva priamo zo zákona, je prerušenie plynutia premlčacej doby, to znamená, že doba, ktorá dovtedy uplynula, sa stáva právne významnou a začne plynúť nová desaťročná premlčacia doba, a to priamo zo zákona. Odvolateľ mal za to, že v danom prípade došlo k nespochybniteľnému uznaniu dlhu, pričom na to, aby nastali právne účinky spojené s uznaním práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta OZ, zákon nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu. Uznanie práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta OZ nemožno stotožňovať s inštitútom uznania dlhu podľa § 558 OZ. Odvolateľ ďalej zastáva názor, že predmetnou dohodou dochádza k zmene obsahu záväzku zmluvných strán, ktorá spočíva v tom, že odporcovi je umožnené splácať záväzok v splátkach, dochádza teda k zmene spôsobu plnenia záväzku. V nadväznosti na uvedené žalobca zdôraznil, že dohoda o zmene obsahu záväzku je zmluvný vzťah, ktorý vznikol medzi navrhovateľom ako veriteľom a odporcom ako dlžníkom, pričom navrhovateľ ako postupník tu nemá postavenie dodávateľa v zmysle spotrebiteľskej úpravy. Z uvedeného potom vyplýva, že ustanovenie dohody o tom, že odporca uznáva svoj záväzok, nemohlo byť žalovanej vnútené ako neprijateľná podmienka v spotrebiteľskej zmluve a na dohodu sa nevzťahujú ustanovenia o neprijateľných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad upravených v ust. § 212 O.s.p. a zistil, že odvolanie žalobcu je neopodstatnené.

Prvostupňový súd správne zistil skutkový stav, správne z neho vyvodil právne závery a vo veci aj správne rozhodol, pričom odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, na ktoré v ostatnom odkazuje.

V súvislosti s námietkami odvolateľa v odvolaní odvolací súd len na zvýraznenie správnosti poukazuje na to, že súdna kontrola neprimeranosti zmluvných podmienok vo svetle čl. 6 ods. 1 Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách dopadá na štandardné produkty (typové zmluvy), a to tak na pôvodnú zmluvu, ako aj na všetky formulárové zmeny a doplnky.

Z vlastnej aplikačnej praxe môže súd potvrdiť, že ide o rovnaký formulár vo viacerých prípadoch a je evidentné, že spotrebiteľ nemôže na tomto tlačive nič meniť.

Argumentácia žalobcu o vylúčení citovanej smernice a súdnej kontroly je preto nedôvodná.

Navyše odvolací súd už judikoval, že konanie, akým sa žalobca dopracováva k týmto doplnkom zmluvy, je nekalou obchodnou praktikou (rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 11Co 37/2012, rozsudok Krajského súdu v Prešove 20Co 86/2012).

Je logické a pochopiteľné, že spotrebiteľia uvítajú možnosť splácať dlh v splátkach, no je nečestné, ak sa súčasne zneužije kontraktačná situácia s cieľom predĺžiť premlčanie až na 10 rokov.

V tomto smere je dôležité poukázať na novú dôležitú skutočnosť pre judikatúru súdov, že dobré mravy, resp. konanie v rozpore s dobrými mravmi našlo svoje pozitívno-právne vymedzenie v ust. § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.

Podľa § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

Takéto praktiky sú zakázané podľa § 7 citovaného zákona a žalobca nemôže počítat so súdnou ochranou nečestného konania.

Podľa bodu 27 nálezu Ústavného súdu ČR I. ÚS 3512/11, cit.: „Ústavní soud připomíná, že již několikrát zásadu "poctivosti" v oblasti ochrany spotřebitele aplikoval, a to ve formě tzv. principu důvěry. Konkrétně v nálezu ze dne 6. 11. 2007, sp. zn. II. ÚS 3/06 (N 185/47 SbNU 429) Ústavní soud uvedl: "Ten, kdo vyvolal určité jednání, se nesmí ex post dovolávat vad jednotlivých úkonů, které sám způsobil. Uplatňování principu důvěry v úkony dalších osob při veškerém sociálním styku s nimi je základním předpokladem pro fungování komplexní společnosti (Luhmann, N.: Vertrauen. Ein Mechanismus der Reduktion sozialer Komplexität. Stuttgart 1989, str. 1). Důvěru je třeba pokládat za elementární kategorii sociálního života. Jednak vyjadřuje vnitřní postoj odrážející eticky odůvodněné představy a očekávání jednotlivých členů společnosti a z druhé strany je výrazem principu právní jistoty, který představuje jednu z faset materiálně, tj. hodnotově, chápaného právního státu, jehož ústavně normativní výraz je obsažen v čl. 1 odst. 1 Ústavy ČR. Naznačená konkretizace principu právního státu je oním principem, který působí na straně stěžovatele a proti principu autonomie vůle, kterého se dovolávají obecné soudy. Je pak primárně úkolem obecných soudů najít praktickou konkordanci mezi oběma protikladně působícími principy tak, aby zůstalo zachováno maximum z obou, a tak, aby výsledek byl slučitelný s obecnou představou spravedlnosti." [obdobně nálezu Ústavního soudu ze dne 15. 6. 2009, sp. zn. I. ÚS 342/09 (N 144/53 SbNU 765)].“

Ak uznanie premlčaného dlhu do 31.12.1991 nebolo viazané na vedomosť dlžníka o premlčaní, z ustanovenia § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka nijako nevyplývalo, aby nebolo možné uznať už premlčaný dlh (R 51/1968).

V dôsledku zmeny právnej úpravy uznania premlčaného dlhu po 01.01.1992, právne následky viažuce sa na možnosť počítania 10-ročnej premlčacej doby pri právach písomne uznaných čo do dôvodu a výšky (§ 110 ods. 1 veta druhá Občianskeho zákonníka) sú závislé od toho, či dlžník o premlčaní vedel alebo nie. Uznanie premlčaného práva zakladá právne dôsledky uvedené v ustanovení § 110 ods. 1 veta druhá Občianskeho zákonníka len vtedy, ak dlžník o premlčaní vedel (§ 558 posledná veta Občianskeho zákonníka). Ak dlžník o premlčaní nevedel, či už pre omyl skutkový alebo pre omyl právny (napr. že nepoznal ustanovenia o premlčaní), nemá jeho uznanie akékoľvek právne účinky.

So zreteľom na uvedené potom námietky odvolateľa sú neopodstatnené a za situácie, ak rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, tak odvolací súd postupom podľa § 219 O.s.p. napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 s poukazom na ust. § 142 O.s.p. a keďže úspešnej žalovanej v odvolacom konaní trovy nevznikli a neúspešný žalobca nemá právo na ich náhradu, tak účastníkom náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.